

Aanvaardingsvoorwaarden

De stad Mechelen hanteert voor het onroerenderfgoeddepot Mechelen onderstaande aanvaardingsvoorwaarden, gebaseerd op de basiscriteria die binnen de Denkgroep Archeologische Collecties ontwikkeld werden voor het overdragen van archeologische ensembles aan een tijdelijke of permanente bewaarnemer. Deze basiscriteria werden ontwikkeld in 2012 en afgestemd op de toen geldende **minimumnormen** die in het Ministerieel besluit van 19 september 2011 zijn vastgelegd¹. Ondertussen werden de basiscriteria en bijgevolg ook deze aanvaardingsvoorwaarden herlezen en aangepast in het licht van de **Code van Goede Praktijk**, zoals bedoeld in artikel 5.3.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Sinds 2004 beschikt de stad Mechelen over een depot (Pitzemburgstraat 8, 2800 Mechelen) waar de archeologische ensembles worden bewaard die eigendom zijn van de stad Mechelen. Dit archeologisch depot wordt beheerd door de stedelijke dienst Archeologie (Onder den Toren 12, 2800 Mechelen). Momenteel is er een verhuisbeweging aan de gang naar een nieuwe opslagruimte op de site Depot Rato (Leuvensesteenweg 474, 2812 Mechelen). Naast de stedelijk dienst Archeologie voeren ook andere instellingen en bedrijven archeologisch onderzoek uit in Mechelen, van wie al dan niet verwacht wordt dat zij de archeologische ensembles overdragen aan het archeologisch depot. Bovendien wenst de stad Mechelen haar regiorol op te nemen. Het depot werd op 1 juli 2016 als onroerenderfgoeddepot erkend en op 23 november 2017 werd een subsidie toegezegd voor de periode 2018-2023. Om de overdacht van archeologische ensembles beheersbaar en conform de standaarden en normen van de stad Mechelen te houden, zijn een aantal afspraken en procedures nodig, die in dit **reglement** zijn opgenomen.

1. Algemeen

- 1.1. *Het onroerenderfgoeddepot Mechelen aanvaard enkel archeologische ensembles die eigendom zijn van de gemeenten die behoren tot het werkingsgebied (Bonheiden, Bornem, Duffel, Lier, Mechelen, Putte, Puurs, Sint-Amands, Sint-Katelijne-Waver en Willebroek).*
- 1.2. *Enkel complete archeologische ensembles, afkomstig van een vergund archeologisch onderzoek (oude regelgeving) of van een archeologisch onderzoek conform het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, komen in aanmerking om te worden overgedragen aan het onroerenderfgoeddepot Mechelen.*

2. Opgravingsdocumentatie

- 2.1. *Alle onderzoeksdocumenten worden zowel analoog als digitaal aangeleverd. Het gaat om alle tijdens het volledige verloop van het onderzoek aangemaakte onderzoeksdocumenten, dus zowel ruwe data als verwerkte gegevens. Indien analoge documenten aangemaakt en later gedigitaliseerd werden, maken zowel de analoge documenten als de gedigitaliseerde versie daarvan deel uit van het archeologisch ensemble. Van foto's worden steeds zowel het onbewerkte originele digitale bestand als eventuele bewerkte versies opgenomen. Bij databanken gaat het niet om het datamodel van de databank, maar wel om de inhoudelijke gegevens uit de databank, die desgewenst in een andere formaat opgeslagen worden dan de oorspronkelijke databank, mits behoud van de functionaliteiten en relaties. De documentatie beperkt zich dan ook uitdrukkelijk niet tot de elementen die deel uitmaken van de rapportering en daarmee moeten ingediend worden. Indien originele stukken niet kunnen worden aangeleverd, moeten kwaliteitsvolle kopies (in de oorspronkelijke kleuren) deze originele stukken vervangen.*
- 2.2. *De onderzoeksdocumenten dienen in een fysiek goede en stabiele conditie bewaard en verpakt te zijn zoals aangegeven in hoofdstukken 31.2 en 31.3 van de Code van*

¹ Ministerieel besluit tot bepaling van de minimumnormen voor de registratie en documentatie bij archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem en de wijze van rapportering tot uitvoering van artikel 14, § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium

Goede Praktijk en worden geordend, ingedeeld en voorzien van een inhoudsopgave conform hoofdstuk 31.4 van de Code van Goede Praktijk.

3. Vondsten

- 3.1. *De vondsten worden aangeleverd in een **stabiele** en **schimmelvrije** toestand, vrij van levende contaminatie en worden verpakt conform hoofdstuk 30.2 van de Code van Goede Praktijk.*
- 3.2. *Alle vondsten worden in droge toestand overgedragen aan het onroerenderfgoeddepot Mechelen. Het drogen gebeurt conform hoofdstuk 30.3 van de Code van Goede Praktijk. Indien vondsten toch nat of vochtig worden aangeleverd, dan wordt dit op voorhand besproken met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.*
- 3.3. *Vondsten die afkomstig zijn van vervuilde sites (zware metalen, giftige organische verbindingen, radioactiviteit, ...) vallen onder de veiligheidswetgeving. Indien toegelaten kunnen deze vondsten worden overgedragen in overleg met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.*
- 3.4. *Er wordt bij het verpakken van vondsten voor definitieve bewaring steeds gebruik gemaakt van inerte materialen die een stofarme en lichtvrije omgeving bewerkstelligen. De verpakking is steeds goed passend.*
- 3.5. *Vondsten worden verpakt per vondstnummer, materiaalsoort en bewaarcategorie.*
- 3.6. *Elke individuele verpakking met vondst(en) wordt voorzien van een ingevuld vondstkaartje conform hoofdstukken 6.8 en 14.8 van de Code van Goede Praktijk.*
- 3.7. *Het aanleveren van vondsten buiten formaat wordt steeds op voorhand besproken met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.*
- 3.8. *Er wordt een afzonderlijke lijst opgesteld voor de archeologisch complete, (vrijwel) gave, gerestaureerde, unieke of wetenschappelijk waardevolle archeologische artefacten. Deze dienen zorgvuldig en eventueel individueel verpakt te worden.*
- 3.9. *Wordt in principe niet aanvaard door het onroerenderfgoeddepot Mechelen: constructiehout (wel houtstalen van dit constructiehout, zie 4. Stalen).*

4. Stalen

- 4.1. *Stalen worden verpakt op een dusdanige manier dat hun **conditie onveranderd** blijft en worden verpakt conform hoofdstuk 30.2 van de Code van Goede Praktijk.*
- 4.2. *Stalen die afkomstig zijn van vervuilde sites (zware metalen, giftige organische verbindingen, radioactiviteit, ...) vallen onder de veiligheidswetgeving. Indien toegelaten kunnen deze vondsten worden overgedragen in overleg met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.*
- 4.3. *Bij het verpakken van stalen wordt steeds gebruik gemaakt van inerte materialen die een stofarme en lichtvrije omgeving bewerkstelligen.*
- 4.4. *Elke individuele staalname wordt voorzien van een volledig ingevuld staalkaartje zoals vermeld in hoofdstukken 6.9 en 14.9 van de Code van Goede Praktijk.*
- 4.5. *Enkel stalen (verwerkt of onverwerkt) die een assessment hebben genoten, komen in aanmerking om overgedragen te worden aan het onroerenderfgoeddepot Mechelen.*
- 4.6. *De residu's van stalen zijn geordend, uitgesplitst en verpakt per vondstnummer en per materiaalcategorie en bewaarcategorie. De residu's van stalen worden in een kunststoffen recipiënt verpakt en per verpakking voorzien van een compleet ingevuld staalkaartje. Natte of relatief vochtige residu's worden in regel niet aanvaard! Indien natte residu's wegens wetenschappelijk vraagstelling of in het kader van toekomstig onderzoek toch moeten worden bewaard, dan kan dit enkel mits duidelijke wetenschappelijke motivering en in overleg met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.*
- 4.7. *De aanlevering van onverwerkte stalen (pollenstalen, houtstalen, stalen voor macrobotanisch onderzoek, dateringsstalen, ...) moet sowieso op voorhand worden besproken met het onroerenderfgoeddepot Mechelen, dat verdere instructies geeft.*
- 4.8. *De aanlevering van andere vormen van staalnames die niet vermeld worden in de Code van Goede Praktijk moeten met het onroerenderfgoeddepot Mechelen op voorhand worden besproken.*

- 4.9. Worden in principe niet aanvaard door het onroerendergoeddepot Mechelen: onverwerkte staalnames voor macroscopisch onderzoek met een volume groter dan 1 liter, natte residu's van stalen voor macroscopisch onderzoek, houtstalen voor dendrochronologisch onderzoek breder dan 5 cm.

5. Verpakkingsvoorwaarden

- 5.1. De vondsten worden uitgesplitst, per vondstnummer, per materiaalsoort en vervolgens binnen elke materiaalsoort verpakt per bewaarcategorie volgens de algemeen aanvaarde normen voor elke specifieke materiaalsoort² en volgens de richtlijnen verder vermeld. Bij twijfel neemt de uitvoerder contact op met het onroerendergoeddepot Mechelen.
- 5.2. Voor het bewaren van de opgravingsdocumentatie maakt het onroerendergoeddepot Mechelen standaard gebruik van de zuurvrije Amsterdamse doos in ICN 3/11 kwaliteit met binnenafmetingen 380 x 260 x 114 mm. Deze verpakkingseenheid kan één of meerdere individuele verpakkingen bevatten. Voor het bewaren van stukken buiten formaat (bv. plannen op rol) wordt contact opgenomen met het onroerendergoeddepot Mechelen. Het maximum gewicht per verpakkingseenheid bedraagt niet meer dan 10 kg.
- 5.3. Voor het bewaren van vondsten en droge residu's van stalen maakt het onroerendergoeddepot Mechelen standaard gebruik van een Amerikaanse bodem-dekseldoos in dubbelgolfkarton met binnenafmetingen 552 x 352 x 152 mm (lxbxh) en buitenafmetingen 571 x 371 x 156 mm (lxbxh). Deze verpakkingseenheid kan één of meerdere individuele verpakkingen bevatten. Over de verpakking van vondsten buiten formaat (groter dan de gebruikte standaard bewaardoos) wordt overleg gepleegd met het onroerendergoeddepot Mechelen. Het maximum gewicht per verpakkingseenheid bedraagt niet meer dan 10 kg.

Op de verpakkingseenheden staan minstens de volgende informatie:

- uniek doosnummer, zoals verstrekt door het onroerendergoeddepot Mechelen
- gemeente/deelgemeente archeologisch onderzoek
- projectcode en eventuele vindplaatscode
- indien van toepassing: aanduiding breekbaar, aanwezigheid van schadelijke stoffen (mét de naam van de stof!), aanduiding unieke artefacten (zie punt 3.8)
- indien van toepassing: aanduiding boven/onder van een doos

- 5.4. Alle vondsten en stalen worden steeds voorzien van een ingevuld vondst- of staalkaartje.
- 5.4. De archeologische artefacten worden volgens bijgevoegd schema en daaraan verbonden bewaarcategorieën verpakt:

Bewaarcategorie A

- Vondsten worden verpakt in geschikte doorprikte plastic zakken of doorprikte plastic containers. Residu's in niet doorprikte plastic zakken of plastic containers.
- Grof en zwaar materiaal wordt bij voorkeur gescheiden van fijn en licht materiaal om beschadiging te voorkomen.
- De plastic zakken worden niet teveel gevuld en moeten een aanvaardbaar gewicht hebben.
- Uitzonderlijke of unieke stukken (volledig bewaarde, bijzonder gedecoreerde, fragiele stukken, ...) worden individueel passend verpakt en beschermd.
- Plastic zakken of plastic containers worden in de standaard bewaardozen van het onroerendergoeddepot Mechelen geplaatst (zie punt 5.3).
- Vondsten buiten formaat worden verpakt in PE schuim, een vondstkaartje wordt zichtbaar op de buitenzijde aangebracht.

Bewaarcategorie B

- Elk fragment of artefact wordt individueel in een doorprikt gripzakje of plastic doosje ondersteund met PE-schuim verpakt.

² Zie ook COOLS, A., 2009, *Inpakken, een kunst* (VIOE handleiding 1), VIOE, Brussel.

- Gripzakje(s) of doosje(s) worden met doorprikt zakje silicagel in een goed luchtdichte afgesloten plastic doos verpakt. De plastic dozen zijn van het type Curver Grandchef (of gelijkwaardig), met maximale buitenafmetingen 300 x 200 x 125 mm (lxbxh).
- Uitzonderlijke of unieke stukken (volledig bewaarde, bijzonder gedecoreerde, fragiele stukken, ...) worden individueel passend verpakt en beschermd.
- Indien verschillende fragmenten behoren tot een groter geheel of artefact, dan worden de individuele verpakkingen gegroepeerd.
- De gripzakjes of plastic doosjes worden zo compact mogelijk in de standaard kartonnen bewaar dozen van het onroerenderfgoeddepot Mechelen geplaatst (zie 5.3).
- Vondsten buiten formaat kunnen individueel verpakt worden in afgesloten luchtdichte plastic zakken met een doorprikt zakje silicagel en vondstkaartje. Voor vondsten buiten formaat wordt steeds contact opgenomen met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.

Bewaar categorie C

- Voorwerpen dienen te worden ondergedompeld in water in een luchtdichte plastic doos (type Curver Grandchef of gelijkwaardig, zie Bewaar categorie B) of emmer met goed afsluitbaar deksel (type eurocontainer ECM 10000 of ECM 3000).
- Indien nodig (kleine, fragiele stukken, ...) worden de vondst(en) eerst verpakt in doorprikte gripzakjes.
- Voor vondsten buiten formaat wordt contact opgenomen met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.

Bewaar categorie D

- Elke individuele vondst wordt verpakt in een doorprikt gripzakje ondersteund met PE-schuim of een daarvoor geschikte plastic container.
- Uitzonderlijke of unieke stukken (volledig bewaard, bijzonder gedecoreerd, fragiel, ...) worden individueel passend verpakt en beschermd.
- Indien verschillende fragmenten behoren tot een groter geheel of artefact, dan worden de individuele verpakkingen gegroepeerd.
- De gripzakjes of plastic containers worden in de standaard kartonnen bewaar dozen van het onroerenderfgoeddepot Mechelen geplaatst (zie 5.3).
- Voor vondsten buiten formaat wordt contact opgenomen met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.

Bewaar categorie E

- Vondsten in donkere rek verpakken.
- Vondst-/staalkaartje duidelijk op de buitenzijde aanbrengen.

Bewaar categorie F

- Stalen verpakken in goed afsluitbare plastic dozen (type Curver Grandchef of gelijkwaardig, zie Bewaar categorie B) of emmers (type eurocontainer ECM 10000 of ECM 3000).
- Er wordt zowel in de doos of emmer als op de buitenzijde een staalkaartje aangebracht.

- 5.5. Indien vondsten bestaan uit twee materiaalsoorten (bv. vensterglas in lood) dan wordt de bewaar categorie bepaald door het meest kwetsbare materiaal. Hiervoor wordt contact opgenomen met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.
- 5.6. Indien bepaalde vondsten of stalen niet op het schema kunnen worden toegepast wegens uitzonderlijk formaat, unieke materiaalsoort, e.a., dan wordt tijdig contact opgenomen met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.
- 5.7. Uitzonderingen op de verpakkingsvoorwaarden moeten voorafgaand aan de overdracht besproken worden met het onroerenderfgoeddepot Mechelen. Het onroerenderfgoeddepot Mechelen kan het voorstel aanvaarden of verwerpen. Dit geldt tevens voor problemen met bepaalde materiaalsoorten of bewaar categorieën.
- 5.8. Fragmenten die deel uitmaken van een groter geheel (bv. verschillende onderdelen van één skelet) worden, indien het formaat dat toelaat, samen verpakt.

- 5.9. *Het verpakkingsmateriaal dat gebruikt werd om de vondsten te verpakken, kan niet worden teruggevorderd door de uitvoerder of eigenaar.*
- 5.10. *De stad Mechelen kan de hierboven genoemde standaard verpakkingsmaterialen (in het bijzonder de Amerikaanse bodem-dekseldoos) in beperkte hoeveelheden ter beschikking stellen aan derden. Hiervoor wordt contact opgenomen met het onroerenderfgoeddepot Mechelen.*

6. Overdrachtdossier

6.1. Het overdrachtdossier bestaat uit:

- een inventaris van de onderzoeksdocumenten conform hoofdstuk 31.4 van de Code van Goede Praktijk
- een inventaris van de vondsten en stalen conform hoofdstuk 31.6 van de Code van Goede Praktijk
- een lijst van eventuele foto's van objecten en de respectievelijke foto's
- een aparte lijst van de geconserveerde en/of gerestaureerde objecten en een lijst van de gebruikte, eventueel aanwezigheid van schadelijke stoffen, dosering en een technische fiche van elk van deze producten
- een exemplaar van het conserverings- of restauratierapport van alle geconserveerde en/of gerestaureerde objecten
- de onderzoeksdocumenten zoals werd beschreven in hoofdstuk 2 van deze aanvaardingsvoorwaarden
- alle rapporteringen (archeologienota, nota, archeologierapport en eindverslag)
- het registratiesjabloon van het onroerenderfgoeddepot Mechelen

6.2. Dit overdrachtdossier is ingedeeld, geordend, voorzien van een inhoudsopgave en wordt zowel digitaal als analoog aangeleverd.

Schema bewaarcategoriën:

Vondsten		
<i>Type</i>	<i>Bewaarcategorie</i>	<i>Opmerking</i>
Aardewerk	A	
Bouwaardewerk/grof ceramisch materiaal	A	
Dierlijk materiaal	A	
Glas	C/D	indien nat C, indien droog D
Hout	C/E	indien constructiehout E
Leder	C	indien nat
Leem, mortel, pleisterwerk e.d.	A	
Menselijk materiaal	A	
Metaal	B	
Natuursteen	A	
Plantaardig materiaal	C	
Silex	A	
Metaalslakken	A	
Textiel	C/D	indien nat C, indien droog D
Stalen		
<i>Type</i>	<i>Bewaarcategorie</i>	<i>Opmerking</i>
Droog residu	A	
Houtstalen	E	
Nat residu	F	
Nat staal	F	
Pollenstalen	E	